

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Біологічний факультет
Кафедра фізіології людини і тварин

Затверджено
на засіданні кафедри фізіології людини і тварин
біологічного факультету
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 8 від 9 лютого 2022 р.)



Завідувач кафедри Володимир МАНЬКО

Силабус з навчальної дисципліни

«Хвороби цивілізації»,
що викладається в межах ОПП Екологія
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Львів – 2022

**Силабус курсу «Хвороби цивілізації»
2021–2022 н.р.**

Назва курсу	Фізіологія травлення, обміну та виділення
Адреса викладання курсу	вул. Грушевського 4, 79005 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	біологічний факультет, кафедра фізіології людини і тварин
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки, 101 Екологія
Викладачі курсу	доцент кафедри фізіології людини і тварин к.б.н. Король Тетяна Валеріївна
Контактна інформація викладачів	tetiana.korol@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	щопонеділка, 15:00–16:00 год (вул. Грушевського 4, ауд. 141)
Сторінка курсу	https://bioweb.lnu.edu.ua/course/khvoroby-tsyvilizatsii
Інформація про курс	Навчальна дисципліна “Хвороби цивілізації” передбачає формування у студентів системи знань про: 1) фактори ризику, причини та наслідки захворювань, пов’язаних із розвитком технологій, 2) патофізіологічні механізми розвитку та прогресування серцево-судинних захворювань, метаболічних розладів, хвороб травної системи, порушень постави та сенсорних систем, 3) профілактику хвороб цивілізації: попередження різних патологічних станів та хронізацію патологічних процесів
Коротка анотація курсу	Програма вивчення дисципліни вільного вибору студента “Хвороби цивілізації” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 101- Екологія, викладання якої здійснюється у 2 семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою). Програма навчальної дисципліни складається з трьох змістових модулів: 1. Антропогенні, техногенні, екологічні чинники та зумовлені ними порушення постави і функцій аналізаторів. 2. Причини, наслідки та профілактика кардіо-метаболічних, респіраторних розладів, порушень травлення та імунітету. 3. Поведінкові порушення та розлади репродуктивної системи. У першому модулі розглядають теоретичні відомості щодо впливу надбань цивілізації на порушення функціонування опорно-рухового апарату та зорової, слухової, гравітаційної сенсорних систем. У другому модулі вивчають причини та механізми розвитку серцево-судинних захворювань, порушень обміну речовин та енергії, розладів функціонування внутрішніх органів та імунної системи. У третьому модулі опановують знання про поведінкові розлади, формування залежностей та впливи на репродуктивне здоров’я людини.
Мета та цілі курсу	Метою викладання навчальної дисципліни “Хвороби цивілізації” є формування у студентів знань про антропогенні впливи на

	<p>здоров'я людини, еколого-технологічні складові розвитку хвороб цивілізації, профілактичні заходи та попередження виникнення та прогресування патологічних процесів.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни “Хвороби цивілізації” є надати студентам знання про причини, етіологію та патогенез хвороб цивілізації, розвинути в них уміння аналізувати інформацію про фактори ризику появи захворювань, виявляти ознаки захворювань, розуміти механізми адаптаційних змін в організмі людини.</p>
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ганонг В.Ф. <i>Фізіологія людини: Підручник.</i> – Львів: БаК, 2002. – 784 с. 2. <i>Анатомія та фізіологія з патологією / За ред. Я.І. Федонюка.</i> – Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. – 680 с. 3. Боднар Я.Я., Файфура В.В. <i>Патологічна анатомія та патологічна фізіологія людини.</i> – К.: Укрмедкнига, 2019. – 494 с. 4. <i>Патофізіологія : підручник : в 2 т. Т. 1. Загальна патологія / Атаман О.В.</i> – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 592 с. 5. <i>Патофізіологія : підручник : в 2 т. Т. 2. Патофізіологія органів і систем / Атаман О.В.</i> – Вінниця: Нова. Книга, 2016. – 448 с. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Скляр О.Я., Сергієнко О.О., Фартушок Н.В., Федорович І.П., Гоцько М.Є. <i>Обмін вуглеводів: біохімічні та клінічні аспекти.</i> – Львів:Світ, 2004. – 112с. 7. Клевець М.Ю., Манько В.В. <i>Фізіологія людини і тварин. Книга 2. Фізіологія вісцеральних систем: Навчальний посібник.</i> – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 233 с. 8. Kathryn L. McCance, Sue E. Huether. <i>Pathophysiology: The Biologic Basis for Disease in Adults and Children.</i> – 2018. – 1720 p.
Тривалість курсу	один семестр
Обсяг курсу	90 год, з яких 36 год аудиторних занять (лекції – 16 год, практичні заняття – 16 год) та 58 год самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати причини, механізми розвитку та наслідки хвороб цивілізації; - вміти опрацьовувати сучасну україномовну та англійськомовну літературу за темами курсу під час самостійної позааудиторної роботи
Ключові слова	Серцево-судинні захворювання, ожиріння, метаболічний синдром, синдром сухого ока, екологічні чинники, антропогенні впливи
Формат курсу	очний
Теми	проведення лекцій та консультації для кращого розуміння тем
Підсумковий контроль, форма	Наведено у табл. 1
Пререквізити	залік у кінці семестру
Навчальні методи та техніки, які будуть викорис-	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з органічної та неорганічної хімії, із фізіології людини і тварин
	лекції, презентація (ілюстрація, демонстрація), розповіді, пояснення, дискусія

товуватися під час викладання курсу	
Необхідне обладнання	персональний комп'ютер, загальноживані комп'ютерні програми і операційні системи, проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання здійснюють за 100-бальною шкалою. Оцінка є сумою поточної успішності на практичних заняттях та оцінки за модульні контрольні роботи.</p> <p>Поточна успішність (50 % сумарної оцінки) розраховуються наступним чином:</p> <p>Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • контрольні заміри (модулі): 60 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 60: 1 модуль – 20 балів, 2 модуль – 20 балів, 3 модуль – 20 балів; • 2 доповіді з презентацією – 26 балів, рецензування 2 доповідей – 8 балів, участь в обговоренні – 6 балів. <p>Залік студент отримує на підставі сумарного результату за модульні контрольні роботи та діяльність на практичних заняттях.</p>
Питання до модульних контролів (замірів знань)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Хвороби цивілізації: визначення, перелік захворювань, порівняльний аналіз умов життя, праці та здоров'я людей у різні історичні періоди. 2. Проблеми опорно-рухового апарату сучасної людини. 3. Порушення функціонування сенсорних систем. 4. Серцево-судинні захворювання: атеросклероз, гіпертонічна хвороба. Метаболічні розлади. Імунітет. 5. Харчування людини. Фізіологічне обґрунтування раціонального харчування. Хвороби органів травної системи. 6. Хвороби органів дихальної системи. 7. Поведінкові розлади та формування залежностей. 8. Порушення репродуктивної функції людини.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Таблиця 1

Схема курсу «Хвороби цивілізації»

Тиж-день	Тема занять (перелік питань)	Форма діяльності та обсяг годин	Додаткова література / ресурс для виконання завдань (за потреби)	Термін виконання
1,2	Поняття «хвороби цивілізації». Еволюція людини та стан її здоров'я.	Лекції – 2 год, Практичні – 2 год самостійна робота – 7 год		2 тижні
3,4	Порушення постави, проблеми опорно-рухового апарату сучасної людини.	Лекції – 2 год, Практичні – 2 год, самостійна робота – 7 год		2 тижні
5,6	Синдром сухого ока. Порушення сенсорних систем.	Лекції – 2 год, Практичні – 2 год, самостійна робота – 7 год		2 тижні

7,8	Кардіо-метаболичні розлади. Порушення імунітету.	Лекції – 2 год, Практичні – 2 год, самостійна робота – 8 год		2 тижні
9, 10	Харчування людини. Хвороби органів травної системи.	Лекції – 2 год, Практичні – 2 год, самостійна робота – 7 год		2 тижні
11, 12	Хвороби органів дихальної системи.	Лекції – 2 год, Практичні – 2 год, самостійна робота – 7 год		2 тижні
13, 14	Поведінкові розлади та формування залежностей.	Лекції – 2 год, Практичні – 2 год, самостійна робота – 7 год		2 тижні
15, 16	Порушення репродуктивної функції людини.	Лекції – 2 год, Практичні – 2 год, самостійна робота – 8 год		2 тижні

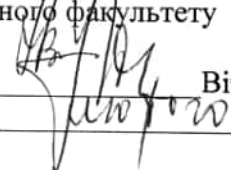
Автори




Тетяна КОРОЛЬ

«Погоджено»

Голова методичної ради
біологічного факультету


Віталій ГОНЧАРЕНКО
« 09 » _____ 2022 р.

Гарант ОПП


Галина АНТОНЯК
« 09 » _____ 2022 р.